

“Namaz kılmak ve büyük günahları işlememek” insanın hakiki vazifesi olarak anlatılıyor. Acaba namazın dışındaki diğer farz olan ibadetler niçin zikredilmemiştir?

Hadis-i şerifte buyrulduğu gibi,

“Namaz dinin direğidir.”(1)

Kul için en büyük tehlike namazdan uzak kalmak, Rabbine ibadet etmeden, bad-ı heva bir hayat geçirmektir. Böyle bir kişinin imanının tehlikeye girme ihtimali vardır. Cuma, bayram ve teravih namazlarında olsun, bu büyük ibadeti yerine getirenler binalarını yıkılmaktan bir derece kurtarabilirler. Üstadımız,

"Namaz, kalblerde azamet-i İlâhiyeyi tesbit ve idame ve akılları ona tevcih ettirmekle adalet-i İlâhiyenin kanununa itaat ve nizam-ı Rabbânîye imtisal ettirmek için yegâne İlâhî bir vesiledir. Zaten insan, medenî olduğu cihetle, şahsî ve içtimaî hayatını kurtarmak için, o kanun-u İlâhiye muhtaçtır."(2)

diyerek, namazın insan fitratına ne kadar lazım bir ibadet ve hizmet olduğunu beyan eder.

Öte yandan, namaz ve zekât birçok ayette birlikte zikrediliyor. **Namaz bütün bedenî ibadetleri, zekât ise malî ibadetleri temsil etmektedir.** Genellikle namazını kılmayan kimseler hac ve zekât farizelerini de yerine getirmezler. Bu noktada, namaz bu farzların da direği gibidir.

Hem namaz diğer mahlûkatın ibadetlerini de içine almaktadır.

“Nasıl ki insan, şu âlem-i kebirin bir misal-i musağgarıdır ve Fatiha-i Şerife, şu Kur’an-ı Azîmüşşan’ın bir timsal-i münevveridir. Namaz dahi bütün ibadatin envainı şâmil bir fihriste-i nuraniyedir ve bütün esnaf-ı mahlukatın elvan-ı ibadetlerine işaret eden bir harita-i kudsiyedir.”(3)

Dipnotlar:

- (1) bk. *Tirmizi, İman, 8.*
- (2) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Bakara Suresi, 3. ayetin Tefsiri.](#)
- (3) bk. [Sözler, Dokuzuncu Söz, Üçüncü Nükte.](#)